

РОЛЬ НЕСТАНДАРТНИХ ЗАНЯТЬ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЖИТТЄПISY ПЕТРА СОРОКИ В СИСТЕМІ УРОКІВ ЛІТЕРАТУРНОГО КРАЄЗНАВСТВА

Гаврилюк Олеся Михайлівна

учитель української мови і літератури Личковецької ЗОШ І-ІІІ ст.

Гусятинської ОТГ Тернопільської області,

[*sch587@ukr.net*](mailto:sch587@ukr.net)

Нестандартні уроки є невід'ємним компонентом сучасної системи освіти. Такі заняття повинні використовуватися у школах для підвищення ефективності навчання, формування мотивації на уроці. Нестандартні уроки – надзвичайно актуальна педагогічна проблема у наш час, адже наша держава стоїть на порозі глобальних змін у суспільстві. Людина, вимоги до життя, освіти дуже змінилися. Основні навички, які повинен вчитель розвинути на уроках – уміння мислити, комунікабельність, тобто необхідно пробудити творчість, активність, захоплення дітей, інтерес до навчального процесу. Тому важливо застосовувати особливі форми і методи навчання для цього. Актуальним є створення нових освітніх технологій, які мають сприяти загальному розвитку особистості, формуванню її світоглядної культури, індивідуального досвіду, інтуїції, творчості, інтегративності мислення.

У 6 класі учні вивчають у контексті літератури рідного краю тему «Гумористи Тернопілля. Є. Дудар, А. Боб'юк, В. Дячук, П. Сорока» [1, с. 46]. Календарно-тематичне планування з української літератури дозволяє вчителю обрати твір самостійно. Пропонуємо урок-телепередачу «Новини Тернополя» на телеканалі TV-4 за твором П. Сороки «Соловейкова пісня» (<http://gumoreski.in.ua/autors/soroka-petro/soloveykova-pisnya.html>). Учні отримують випереджувальні завдання. 1-й учень-криміналіст досліджує причини смерті солов'я, 2-й – літературознавець, 3 – рецензент, 4 – літературний редактор, 5 – видавець.

У студії працюють, дискутують усі групи експертів. Кожен доводить пріоритет своєї позиції. Усім ведучий надає слово.

Ведучий програми: Сьогодні у лісі трапилась нещасна подія. На льоту загинув соловей, який прагнув видати власну книжку пісень. Група експертів миттю відправилися до лісу на розслідування причин смерті. Вітаємо Вас у студії, прошу висловити свою думку щодо загибелі соловейка.

Криміналіст: Доброго дня усім глядачам телеканалу TV-4. На жаль, ми втратили талановитого співака та знавця фольклору. Дослідження показало, що серце соловейка розірвалося від туги та розпачу. Напевно, п'ять років чекань на свою омріяну збірку втомилі співця, а остаточно доконали його редактори тексту – Ворона та Горобець.

Літературознавець: На жаль, у лісовому царстві панує неграмотність і впертість, усім жителям лісу пропоную відвідувати школу та університет. Твір соловейка – вершина літературного апогею. Лише некомпетентні рецензенти Ворона та Горобець внесли недоладні поправки у збірку, у зв'язку з чим вона втратила свою художню цінність. Вважаю доцільним позбавити рецензентів права займатися такою діяльністю.

Рецензент: Хочу висловити свою думку щодо рецензії попередників, вона не є компетентною.

Літературний редактор: Думаю, літературний редактор «Лісвидаву» повинен відповідально ставитися до творчості лісових жителів, насамперед особисто знайомитися з рукописами і аж тоді віддавати рецензентам.

Видавець: Порівнюю роботу видавництва книг для людей та «Лісвидаву». Спільним у них є довгий шлях твору до виходу книги. Якщо тебе не видало видавництво, значить ти – поганий автор. Але ж факторів впливу дуже багато! Можливо, ти просто неправильно себе подав або видавець пропустив твій рукопис в завалах кореспонденції. У наш час мало просто написати книгу, ще треба вміти поширити рекламу, анонсувати у соціальних мережах, їздити на зустрічі з читачами або в умовах карантину проводити їх у форматі відеоконференцій Zoom. Упевнено можу сказати, що справа видання

книги дуже клопітка і непередбачувана, потребує великої стресостійкості. Отже, кожен має займатися своєю справою. Швець має шити, учитель – учити, лікар – лікувати, соловейко – співати. Інакше, якщо всі розпочнуть друкувати свої книги, у світі не буде жодного птаха... Усі помруть від розриву серця.

Ведучий: Ми почули різні варіанти непередбачуваної смерті соловейка, хочу почути думку судмедексперта.

Судмедексперт: Півроку тому Соловейко перехворів страшною недугою корона-вірусом, напевно, ускладнення вплинули на організм. Ослаблений автор-укладач збірки, побачивши тонесеньку збірку після друку, не зміг пережити втрати тих перлів – думок і почуттів, – які туди вклав і упорядкував. Отже, соловейкам треба співати, а не збірки укладати. Під ніжний спів соловейків проростають рослини, буяють сади, набирає обертів весна.

Ведучий: Щиро дякую пошуковій групі за проведену роботу. Розуміємо, що для видання власної книги мало зібрати, упорядкувати, треба ще й пройти низку непередбачувано-несприятливих ситуацій.

У завершальному слові учителя має домінувати підсумок такого змісту: гумореска – невеликий віршований, прозовий чи драматичний твір із комічним сюжетом, відмінний від сатиричного твору легкою, жартівливою тональністю. Тут сміх постає у вигляді доброзичливої, емоційно забарвленої естетичної критики у дотепній, парадоксальній, подеколи оксиморонній формі, в аспекті морально-етичних критеріїв, що унеможливають цинізм. Літературна гумореска живиться джерелами фольклору, в яких зосереджено віковий досвід сміхової культури: разом із ментальними нахилами українства, здатного з гумором трактувати несприятливі умови свого існування. Твори П. Сороки задекларованого характеру – вдячний за змістом і досконалий за формою художній матеріал, що вивчається у загальноосвітній школі I-III ст. с. Личківці на уроках літературного краєзнавства. Форми нестандартних уроків є найприйнятнішими під методичним оглядом.

Список використаних джерел

1. Календарно-тематичні плани. Українська література. 5-11 класи. Тернопіль: СМП «Тайп», 2020. 200 с.

ВИБІРКОВА САМОПРЕЗЕНТАЦІЯ КОМУНІКАНТІВ У СОЦМЕРЕЖАХ

Гринчук Наталія Володимирівна

студентка другого курсу факультет філології і журналістики

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

natalia.hrynychuk10@gmail.com

Розвиток суспільства відбувається під впливом глобалізаційних процесів, у тому числі увиразнення ролі інформаційних технологій. Внаслідок цього великого значення набуває віртуальне спілкування, яке змінює свідомість особистості, формує новий мережевий образ мислення й існування. Тож актуальності набуває вивчення специфіки онлайн-комунікації, різних її форм, типів тощо.

Мета дослідження – описати соціальну ідентифікацію та псевдоблизькість комунікантів у віртуальному світі.

Джерельною базою послужило живе спілкування у соціальній мережі Інстаграм.

Інтернет-мережа – динамічне середовище, в якому відбуваються зміни на різних рівнях. Н. Г. Грабар розглядає інтернет як особливу сферу віртуального чапростору, яка сприяє взаємодії та додає можливості комунікації. Автор зазначає, що мережа стала посередником з особливими властивостями, такий собі світ, сформований Інтернет-спілкуванням, який має свої специфічні якості [1, с. 2].

Справді, найпопулярнішою мережею сьогодення є Інстаграм. Вона базується на обміні інформацією, фотографіями, дозволяє користувачам